

NORSK LUFTAMBULANSE
NORWEGIAN AIR AMBULANCE

Trenger lekfolk oppfølging etter å ha utført hjerte-lungeredning

Skandinavisk Akuttmedisin 17. mars 2015

Wenche Torunn Mathiesen

Intensivsykepleier SUS/ SNLA-stipendiat

Foto: Svein Gustav Wilhelmsen

Førstehjelperen:

«Når ambulansen reiste
var det jammen ikke lett
å stå igjen der. Alene»

2-3

Formål:

Å kartlegge lekfolks behov for oppfølging etter å ha utført HLR

Studie:

- Kvalitativ studie
- Dybdeintervju
- 21 hjerte-lunge-reddere
- Hjertestans utenfor sykehus

Resultater:

- Følelsesmessig krevende

«Det er jo et scenario man håper man aldri opplever. Et våkent mareritt, har jeg kalt det.»

- Går ofte gjennom hendelsen

«Om nettene hadde jeg mareritt. Drømte den samme situasjonen om og om igjen, og med ulikt resultat. Det var så utmattende. Jeg sov ikke i det hele tatt.»

- Kan vare over lang tid

«Å si hvor lenge jeg gikk og tenkte på det?
Jeg holdt meg lenge for meg selv på jobben. Mange uker.»

Resultater:

- Usikkerhet om pasienten overlever

«Husker ennå at jeg kjørte forbi. Frem og tilbake. Hvordan gikk dette?
Var flagget på halv stang?»

- Skyld fordi pasienten dør

«Jeg ble jo veldig engstelig, jeg følte nesten jeg hadde drept ham,
jeg var redd jeg hadde gjort noe galt.»

- Kan påvirke familie- og arbeidsliv

«Jeg sov ikke i det hele tatt. Jeg flyttet inn på sofaen.
Jeg ble veldig redd for at noen skulle dø. Jeg måtte jo passe på dem.»

Resultater:

- Helseutdannede har mindre påkjenninger

«Det var bare en solskinnshistorie, fra ende til annen, selv om det ikke gikk bra.
Og det gjorde det veldig enkelt for meg.»

- Behov for samtale med akutt-medisinsk personell

«En oppfølgingstelefon, fra noen, gjerne AMK-sentralen, lege, hva som helst.
Som har vært i situasjonen, og skjønner situasjonen.»

- Behov for anerkjennelse av HLR

«Snakke med en fagperson, som kan bekrefte når jeg forteller, at det vi gjorde var riktig.»

Konklusjon:

Lekfolk har ofte behov for oppfølging etter å ha gitt HLR

- **Anerkjennelse** for utført HLR
- Orientering om vanlige **reaksjoner** etter å gi HLR
- Orientering om **utfall**
- Fremfor alt: **Å snakke med** en som forstår situasjonen

